

Wie wint de Circulair Spelen Award 2019?

‘Dit speeltoestel is echt een beetje kinderachtig!’

Bovenstaande uitspraak is zomaar een van de ongefilterde meningen van onze gastredacteurs en tevens juryleden voor deze speelse editie van Stad en Groen. Want wie kunnen speeltrends en ontwikkelingen nu beter beoordelen dan de eindgebruikers? Daarbij, zoals iedereen weet, kinderen en dronkaards zijn de enige goudeerlijke mensen in deze wereld. Hier volgt de ongecensureerde mening van een twaalfstal kinderen over acht gerealiseerde speelplekken door heel Nederland.

Auteur: Willemijn van Iersel

Deze editie van Stad en Groen staat in het teken van circulair spelen. Circulair spelen is een trend die opkwam na de trend van het natuurlijk spelen. Trends waar ‘volwassenen’ trots op zijn. Circulair is beter voor het milieu en hoognodig, omdat onze grondstofvoorraad begint te slinken. Natuurlijke speeltuinen gaan mooi op in de omgeving, zonder schreeuwelijke primaire kleuren en moeten creativiteit bij kinderen stimuleren. Met name de trend van het natuurlijk spelen was niet populair bij onze jury. Alle acht de aangeleverde projecten zijn duidelijk door deze trend beïnvloed; er is veel gebruik van hout en andere natuurlijke materialen (of schijnbaar natuurlijke materialen). Dit werd door een meerderheid van de jury bestempeld als saai en kleurloos. Zo zei Jurylid Thijme dikwijls: ‘Ik mis wat kleurtjes.’ En jurylid Milou over een willekeurig project: ‘Naturel is écht een hele saaie kleur.’ Jurylid Tim: ‘Dit ziet er saai uit, hier hadden wel wat kleurtjes in gemogen.’

Een trend die ook sinds vorig jaar wordt gepropagandeerd door VeiligheidNL is het risicovol spelen. Dit is een trend die gretig aftrek vindt bij de meeste kinderen. Leuzen als: ‘Het ziet er hier lekker gevaarlijk uit’, van jurylid Milou. Of van jurylid Jildau, die ook wel van een uitdaging houdt: ‘Als ik veel enge dingen kan doen en aan touwen kan hangen, vind ik het leuk.’ In dit artikel volgt een uiteenzetting van de deelnemers en de door hen gerealiseerde speelprojecten. Delen van het jurycommentaar worden daarbij onthuld, zeker de allerleukste en allereerlijkste quotes. Wanneer dit blad verschijnt, is de uitslag al bekend bij de jury en de redactie. De officiële uitslag volgt nog. Wij houden u op de hoogte.

11 min. leestijd

DE JURY

Rondom Nijmegen heeft Vakblad Stad en Groen geprobeerd om een zo divers mogelijke jury samen te stellen, zodat verschillende kinderen en speltypes uit verschillende milieus en diverse leeftijdscategorieën een blik kunnen werpen op de inzendingen.

Vince, 11 jaar

Speltype: rauwer
Lievelingseten: pizza
Leukste sport: basketbal
Favoriete speeltoestel: klimtouwen

Stijn, 6 jaar

Speltype: bouwer
Lievelingseten: pannenkoeken
Leukste sport: voetbal
Favoriete speeltoestel: supergrote glijbaan!

Bram, 4 jaar

Speltype: schouwer
Lievelingseten: pizza
Leukste sport: zwemles bij juf Lettie
Favoriete speeltoestel: springkussen

Nikkie, 5 jaar

Speltype: bouwer
Lievelingseten: pannenkoeken, frietjes en pizza
Leukste sport: ballet
Favoriete speeltoestel: duikelrek

Milou, 6 jaar

Speltype: douwer
Lievelingseten: pannenkoeken, frietjes en pizza
Leukste sport: ballet
Favoriete speeltoestel: duikelrek

Thijme, 4 jaar

Speltype: rauwer
Lievelingseten: ijsjes en hamburgers
Leukste sport: hockey
Favoriete speeltoestel: klimtoestel

Mirthe, 4 jaar

Speltype: schouwer
Lievelingseten: friet
Leukste sport: Ik houd niet van sport. Papa en mama doen dat in de sportschool, als ik later ouder ben ga ik dat ook wel doen.
Favoriete speeltoestel: klimtoestel

Jildau, 8 jaar

Speltype: rauwer
Lievelingseten: friet met een frikandel
Leukste sport: paardrijden, korfbal en dansen
Favoriete speeltoestel: klimrek

Mathilde, 9 jaar

Speltype: schouwer
Lievelingseten: pizza
Leukste sport: paardrijden
Favoriete speeltoestel: speeltoestel met huisje, brug en huisje

Midas, 11 jaar

Speltype: bouwer
Lievelingseten: knoedel (noedels)
Leukste sport: voetbal
Favoriete speeltoestel: klimrek, als het maar hoog is

Tim, 5 jaar

Speltype: douwer
Lievelingseten: sushi
Leukste sport: voetbal
Favoriete speeltoestel: hoog huisje met glijbanen

Rifka, 6 jaar

Speltype: rauwer
Lievelingseten: pannenkoeken
Leukste sport: fietsclub
Favoriete speeltoestel: schommel

MANIER VAN BEOORDELEN

Om het zo eerlijk mogelijk te houden voor alle inzendingen, heeft de jury per speelplaats slechts één foto gezien. Sommige leveranciers hadden maar één foto opgestuurd, waardoor ze

automatisch al achterstonden ten opzichte van de speelplekken die meerdere foto's hadden. Anderzijds gaat het ook ten koste van de concentratie van kinderen als je hen een overvloed aan foto's laat zien. Hoewel er in dit blad soms

meerdere foto's per speelplek worden afgedrukt, heeft de jury er dus slechts één gezien.

VIER SPELTYPES: RAUWERS, DOUWERS, SCHOUWERS EN BOUWERS

Op een ideale speelplek komt ieder kind aan zijn trekken. Bij de keuze voor een speelplek is het wenselijk om alle verschillende speltypen kinderen in het achterhoofd te houden.

Rauwers: kinderen die de ruimte nodig hebben. Stilzitten, daar houden ze niet van; ze beschikken over een tomeloze energie en stuiten in het rond. Een open terrein waarop niets hoeft en alles mag is ideaal voor een rauwer. Speelgoed moet niet te ingewikkeld zijn en het spelen ermee moet niet te lang duren.

Douwers: kinderen die gedijen bij structuur; een speelaanleiding past bij dit type. Douwers, ook wel denkers genoemd, hebben behoefte aan een gestructureerde speelplek waarin een duidelijke activiteitenruimte is, zoals een speeltoestel of een zandbak. Maar ze gaan ook graag op avontuur.

Bouwers: kinderen die hun eigen spel willen bouwen; hierbij mag alles en iedereen meedoen. Bouwers bouwen hun eigen spelteam én hun spel. Een losse rommelruimte waarin de eigen creativiteit kan worden gebruikt om te spelen, is hiervoor heel geschikt. Losse ele-

menten hierin stimuleren de bouwers des te meer. Bouwers worden aangetrokken tot het margegebied, zoals een rand groen vlak bij de speelelementen om verstoppertje te spelen.

Schouwers: kinderen die eerst de kat uit de boom kijken voordat er beslist wordt of ze meedoen. Ze luisteren beter dan ze praten en het zijn gevoelige kinderen. Een verticale of horizontale begrenzing waardoor ze zich beschut voelen, is voor hen van belang, kortom: de aanwezigheid van een rustruimte.

1 KLIMTORENS IN HOUTEN

Speelplek 1 is van het bedrijf Boerplay en is te vinden in Houten. De klimtorens van deze speelplaats waren toe aan vervanging omdat het materiaal sterk verouderd was. De wens van de opdrachtgevers, de gemeente Houten en Speeltuin Buitenwereld, was om de klimtorens te behouden, maar dan met meer uitdaging en variatie. Het bedrijf heeft daarom gekozen voor een groot en speciaal op maat gemaakt uitdagend klimklauterparcours. Zo is een uitkijktoren op de heuvel verbonden met de andere klimtorens, voor nog meer klauterplezier.

'Dit ziet er heel lang en groot uit. Ik houd wel van dingen met huisjes en overstapjes. De brug is erg leuk. Ingang vanaf het klimrek ziet er klein uit.' **Mathilde, 9 jaar**

JURYOORDEEL:

Jildau, 8 jaar: 'Kun je met je vrienden tegelijk van de glijbaan en in de netten klimmen. Met een extra verrekijker zou het leuker zijn.'

Midas, 11 jaar: 'Heel leuk, want de speelplek ziet er lang uit. Het hoogteverschil is leuk en de twee glijbanen ook.'

Thijme, 4 jaar: 'Gewoon mooi, met dichte glijbanen.'

Bram, 4 jaar: 'Niet leuk.'

Vince, 12 jaar: 'Deze is denk ik het allerleukste.'

Stijn, 6 jaar: 'Deze is sowieso het allerleukst! Heel veel keuze en twee glijbanen, dat is supermooi.'

Nikkie, 5 jaar: 'Alles is leuk. Niks is stom.'

Milou, 6 jaar: 'Heel veel klimmen en heel veel gevaarlijke dingen! Ik vind glijen ook leuk.'

Mirthe, 4 jaar: 'Dichte glijbaan is leuk.'

Tim, 5 jaar: 'Dit vind ik de mooiste, die heeft twee glijbanen en is heel groot. Ook omdat je in de huisjes kan klimmen. Het klimrek is leuk, de brug lijkt me saai.'

Rifka, 6 jaar: 'Je kunt er superleuk klimmen en de twee verschillende glijbanen. Niets is niet leuk omdat deze groot is.'

2 NATUURSPeelPLAATS GEOFORT

Speelplaats 2 bevindt zich in Herwijnen in de provincie Gelderland, bij het Geofort. In het Geofort draait alles om de aarde. Precies daarom heeft Goede Speelprojecten hier een natuurspeelplaats aangelegd. Kinderen leren hier spelenderwijs omgaan met de natuur, ze leren wat er leeft, ze leren improviseren, maken kennis met dieren en planten. Spelen in de natuur is ook kennismaken met mogelijkheden, beperkingen en risico's. Een goede natuurlijke speelplek biedt spanning, uitdaging en avontuur en is bovendien maatwerk. Kortom, volgens Goede Speelprojecten verliezen speeltoestellen een belangrijk deel van hun betekenis als de (natuurlijke) omgeving er niet naadloos op aansluit. De omgeving moet de toon zetten, een vanzelfsprekende drager zijn voor uitdaging en avontuur. De speelobjecten hebben louter tot doel 'iets van spanning toe te voegen' en zijn gemaakt van natuurlijke materialen.

JURYOORDEEL:

Thijme, 4 jaar: 'Deze vind ik te hoog, dat durf ik nog niet.'

Stijn, 6 jaar: 'Aan touwen kan je heel goed hangen. Best heel leuk.'

Nikkie, 5 jaar: 'Superveel klimmenrekken en touwen. Dat is heel leuk.'

Milou, 6 jaar: 'Deze zit er een beetje tussenin, niet heel leuk en niet heel stom. Eigenlijk ziet het eruit als een groot net.'

Tim, 5 jaar: 'Heen en weer slingeren is leuk. Ik vind deze leuk.'

Mirthe, 4 jaar: 'Ik houd van klimmen. Ik kan al klimmen.'

Jildau, 8 jaar: 'Dit vind ik de leukste, er zijn hier zoveel enge dingen te doen. Aan touwen klimmen en dan kan je er ook aan hangen.'

Rifka, 6 jaar: 'Dit ziet er een beetje lelijk uit met al die touwen.'

Mathilde, 9 jaar: 'Teveel touw, kunt hier alleen maar klimmen.'

Teveel touw. Maar wel leuke obstakels voor andere kinderen.'

Midas, 11 jaar

3 CLICK & PLAY-SPEELTUIN, DIE MET JE MEEGROEIT

Het madera-toestel. Fotograaf: © Maarten Stolp

Een grote vogelnestschommel, geschikt voor kinderen met een beperking. Fotograaf: © Maarten Stolp

Speelplek 3 is van het bedrijf IJslander en staat in de gemeente Den Haag. Het gaat om een click & play-realisatie. Samen met de bewoners van de wijk zijn de wensen in kaart gebracht. Een click & play-speeltuon kan meegroeien en veranderen met de wijkbewoners. Diverse toestellen zijn op deze speelplek toegankelijk voor kinderen met een beperking; deze behoefte werd duidelijk door bewonersinspraak. Deze grote speelplek beschikt over een speelhuisje, een grote vogelnestschommel, een glijbaan, een wipwap en een madera-combitoestel. De toestellen lijken van hout, maar zijn van rvs. Ze hebben alle voordelen van rvs, zijn onderhoudsarm en vandalismebestendig, maar hebben een natuurlijke look.

JURYOORDEEL:

Jildau, 8 jaar: 'Ik heb liever één groot klimrek, met nog meer spinnenwebben. Spinnenwebben zijn leuk.'

Milou, 6 jaar: 'Ook heel leuk'

Mathilde, 9 jaar: 'Ik vind deze best leuk, je kunt hier lekker rennen en spelen. Dat schommeltje ziet er wel een beetje klein uit. Daar passen grote kinderen toch niet op?'

Midas, 11 jaar: 'De schommel is niet zo leuk. Maar het grote toestel is mooi met de touwen en de glijbaan.'

Stijn, 6 jaar: 'Deze glijbaan is supermooi.'

Rifka, 6 jaar: 'Leuk klimrek en een schommel!'

Nikkie, 5 jaar: 'Alles is hier leuk en de schommel ook.'

Mirthe, 4 jaar: 'Mooi spinnenweb, ik houd van groen.'

'Leuk klimrek en een schommel!'
Rifka, 6 jaar

'De glijbaan, spinnenweb en schommel zijn allemaal leuk. Hier zou een dichte glijbaan bij moeten.'

Tim, 5 jaar

4 BUURTPARTICIPATIE IN BREDA

In Bavel in de gemeente Breda is recent een speelplaats gerealiseerd waarbij de buurtbewoners uitgebreid de kans kregen om hun wensen kenbaar te maken. Op basis van deze input zijn twee ontwerpen gemaakt. Maar wat de buurtparticipatie echt uniek maakte, was de kans die de bewoners kregen om samen met Kompan en de gemeente Breda een op maat gemaakt toestel samen te stellen. Dit toestel is de eyecatcher van de speeltuin geworden. Door deze betrokkenheid is het een plek naar wens geworden en spelen de buurkinderen er met veel plezier.

'Deze heeft een mooie schommel en een huisje en een klimrek. Het bankje vind ik ook mooi.'

Nikkie, 5 jaar

JURVOORDEEL:

Stijn, 6 jaar: 'Deze schommel is ook vet.'

Rifka, 6 jaar: 'Verschillende klimrekken is leuk. Huisje niet zo leuk, alleen als het regent.'

Midas, 11 jaar: 'Een leuke speeltuin, maar meer voor klein dan voor groot.'

Milou, 6 jaar: 'Mogen wel wat meer dingen bij en zouden ook wel meer kleuren in mogen.'

Jildau, 8 jaar: 'Het huisje is een beetje kinderachtig.'

Tim, 5 jaar: 'Glijbaan is leuk en ook de schommels zijn leuk. Huisje is niet zo leuk.'

Mathilde, 9 jaar: 'Vogelnestschommels zijn leuk en kinderen die van turnen houden kunnen op de rekstok. Maar het is wel een beetje klein. Het huisje is ook niet zo leuk, kunt er weinig mee.'

'Een leuke speeltuin, maar meer voor klein dan voor groot.'

Midas, 11 jaar

5 INTERACTIEVE MUSICBALLS

De interactieve speeltoestellen van Playnetic nodigen uit om in beweging te komen. De muziekbollen belonen deze beweging met muziek. Daarnaast heeft het speelbedrijf ook speeltoestellen die de gebruiker belonen met ledverlichting en toestellen waarop je verschillende soorten spellen kunt spelen. Door bijvoorbeeld aan een hendel of een wiel te draaien, wekt de gebruiker elektriciteit op. Doordat de gebruiker zelf energie moet opwekken om te spelen, zijn de toestellen duurzaam. Ondergrondse stroomkabels of batterijen zijn niet nodig, de energie is #Lhuman-powered\$. Volgens Playnetic maakt deze interactie de speeltuin weer uitdagend en klaar voor de toekomst.

JURVOORDEEL:

Stijn, 6 jaar: 'Wat is dit?! (Na uitleg over de werking van de muziekbollen is Stijn nog niet overtuigd.) Dat is echt niks voor mij, ik ben al zes hoor! Ik vind muziek ook niet leuk, muziek is lawaai en dat vind ik niet leuk. Als ik straks zeven ben wil ik dat écht niet meer.'

Bram, 4 jaar: 'Deze is mooi! Ik vind muziek mooi. Mooie kleuren.'

Jildau, 8 jaar: 'Saai, jezelf niet ronddraaien.'

Midas, 11 jaar: 'Dit zie je niet vaak, wel origineel.'

Nikkie, 5 jaar: 'Muziekbollen zijn mooi. Vooral met de blauwe wil ik graag spelen.'

Tim, 5 jaar: 'Muziek maken is leuk als je draait. Word ik niet een beetje dol als ik veel draai? De kleurtjes zijn mooi.'

Rifka, 6 jaar: 'Saai, kunt niet veel doen.'

'Deze staat bij mij het laatste. Die dingen zien er al niet leuk uit. Het is echt iets voor kleine kinderen.'

Vince, 12 jaar

Milou, 6 jaar: 'Alleen maar aan draaien lijkt me saai. Maar ziet er wel gezellig uit, die kleurtjes.'

Mirthe, 4 jaar: 'Niet zo mooi.'

Mathilde, 9 jaar: 'Je kunt hier niet echt mee spelen. Maar de kleurtjes zijn leuk.'

6 MARNIXPLANTSOEN IN VLAARDINGEN

JURYOORDEEL:

Thijme, 4 jaar: 'Mooi met klimblokken.'

Vince, 12 jaar: 'Ik ben hier te groot voor. Ik pas niet in al die huisjes.'

Nikkie, 5 jaar: 'Het dichte huisje en glijbaan zijn stom. Maar dit (wijst naar draaistuur) is wel leuk!'

Milou, 6 jaar: 'Gevaarlijke dingen met heel veel klimmen en glijbanen, dat is leuk.'

Mirthe, 4 jaar: 'Minder mooi.' Op de vraag waarom Mirthe deze speelplaats minder mooi vindt, wordt luidkeels geroepen: 'Daarom!'

Tim, 5 jaar: 'Leuk dat er glijbanen zijn en dat je kan klimmen. Niet zo leuk is het kleine huisje, stoot je je hoofd.'

Rifka, 6 jaar: 'Klimrek is gewoon leuk. Kleine huisje is niet leuk.'

Jildau, 8 jaar: 'Ah nee, geen steentjes of hout-snipers die gaan vastzitten in je schoenen.'

Mathilde, 9 jaar: 'Wel leuk, lekker groot.

Een glijbaan die je niet veel ziet en het hoge huisje is leuk.' Over het gelijkvloerse huisje: 'Ik weet niet zo goed wat ik daarmee moet.'

Midas, 11 jaar: 'Groot, dus er is lekker veel te doen. Voor klein en groot. Misschien iets meer groot.'

'Ah nee, geen steentjes of
houtsnipers die gaan vastzitten
in je schoenen.'

Jildau, 8 jaar

De gemeente Vlaardingen wilde de speeltuin in het Marnixplantsoen vernieuwen en moderniseren. De wens was een speelruimte geschikt voor alle leeftijdscategorieën, die daarnaast ruimte biedt voor de bewoners als ontmoetingsplek.

Bijzonder aan dit project is dat de buurtbewoners mochten kiezen uit verschillende aanbieders. Ze hebben gekozen voor het ontwerp van Proludic, omdat dit het beste aansloot bij de wensen en behoeften van de wijk. Proludic heeft het project van ontwerp tot realisatie begeleid, met als resultaat een ontmoetings- en speelplek voor jong en oud. De eyecatcher van de plek is de thematoren, een moderne variant op de tijdloze boomhut.

8 NATUURLIJK EN GROEN SPELEN IN GORINCHEM

In samenwerking met Boerplay heeft Verheij Integrale groenzorg in opdracht van de gemeente Gorinchem een uitbreiding van een speelterrein bij de E.F. Wegenerstraat in Gorinchem-Oost gerealiseerd. Er is gekozen voor duurzame FSC-houten speeltoestellen en veilige houtsnippers van Dekowood. Verheij verzorgde het grondwerk, maakte de valondergronden en plantte de hagen en bomen aan. Boerplay plaatste de natuurlijke speeltoestellen. Naast het grote speeltoestel zijn er ook andere, kleinere natuurlijke elementen aangebracht, zoals een omgevallen boom. Al de elementen zorgen voor een veilige en educatieve speelbelevens voor de kinderen. De natuurlijke elementen van de speeltoestellen passen perfect bij de gezellig gesitueerde speelplaats, die omgeven is door groen.

JURYOORDEEL:

Thijme, 4 jaar: 'Deze heeft een mooi kleurtje. Kleuren zijn leuker.'

Tim, 5 jaar: 'Het looptouw is leuk, hadden wel meer kleurtjes in gemogen.'

Nikkie, 5 jaar: 'Met dat (wijst naar evenwichtsbalk) kan ik niet goed spelen. Dat wiebelt. Maar het klimrek is wel leuk.'

Milou, 6 jaar: 'Weinig klimtoestellen en dat naturel is een saaie kleur.'

Mathilde, 9 jaar: 'Ik weet het niet zo goed.'

Mirthe, 4 jaar: 'Mooi! Want klimmen.'

Jildau, 8 jaar: 'Ik mis een gewone glijbaan en de duikeltang.'

Midas, 11 jaar: 'Klein beetje eenvoudig. Dit zie je niet zo vaak.'

Rifka, 6 jaar: 'Een beetje klein, maar wel leuk!'

'Geel is niet mooi.
Dit is echt lelijk.'
Stijn, 6 jaar

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/29660/wie-wint-de-circulair-spielen-award-2019